

Warszawa, dnia 19 czerwca 2017 r.

INSPEKCJA WETERYNARYJNA

GŁÓWNY LEKARZ WETERYNARII

Wojewódzcy Lekarze Weterynarii wszyscy

Nasz znak: GIWz-400-286/2015 (7)

Dot. sprawy nr:

pismo z
dnia:

W związku z koniecznością potwierdzenia spełniania przez świnie przemieszczane na obszar regionów wolnych od choroby Aujeszkyego dodatkowych wymagań weterynaryjnych w odniesieniu do tej choroby, zgodnie z decyzją Komisji 2008/185/WE z dnia 21 lutego 2008 r. *w sprawie dodatkowych gwarancji w wewnątrzspółnotowym handlu trzodą chlewną odnoszących się do choroby Aujeszkyego oraz kryteriów przekazywania informacji o tej chorobie*, uprzejmie informuję, co następuje.

Świnie przemieszczane na obszar regionów wolnych od choroby Aujeszkyego w celu produkcji lub hodowli muszą spełniać wymagania określone w artkule 1 ww. decyzji tj.

- 1) choroba Aujeszkyego musi być obowiązkowo zgłaszana w państwie członkowskim pochodzenia,
- 2) plan kontroli i zwalczania choroby Aujeszkyego, spełniający kryteria ustanowione w art. 9 ust. 1 dyrektywy Rady 64/432/EWG, musi znajdować się w dyspozycji państwa członkowskiego lub regionów pochodzenia świń pod nadzorem właściwego organu. Odpowiednie środki muszą być dostępne przy transporcie lub przemieszczaniu świń zgodne z tym planem w celu zapobieżenia rozprzestrzenianiu się choroby między gospodarstwami o różnym statusie,

Główny Inspektorat Weterynarii ul. Wspólna 30, 00-930 Warszawa
tel.: (22) 623-20-88, fax: (22) 623-14-08, e-mail: wet@wetgiw.gov.pl, www.wetgiw.gov.pl

3) w odniesieniu do gospodarstwa pochodzenia świń:

a) w ciągu ostatnich 12 miesięcy w danym gospodarstwie nie zarejestrowano żadnych klinicznych, patologicznych lub serologicznych dowodów choroby Aujeszkyego,

b) w ciągu ostatnich 12 miesięcy w gospodarstwach usytuowanych na obszarze w promieniu 5 km od gospodarstwa pochodzenia świń nie zarejestrowano żadnych klinicznych, patologicznych lub serologicznych dowodów choroby Aujeszkyego; *jednakże przepis ten nie ma zastosowania, jeśli w tych ostatnich gospodarstwach regularnie stosowano, pod nadzorem właściwego organu, środki monitoringu i zwalczania choroby zgodnie z planem zwalczania, określonym w pkt 2) i gdy te środki skutecznie zapobiegły jakimkolwiek rozprzestrzenieniu się choroby na odnośne gospodarstwo,*

c) w ciągu przynajmniej 12 ostatnich miesięcy nie przeprowadzono szczepień przeciwko chorobie Aujeszkyego,

d) świnię były poddane przynajmniej dwukrotnie w odstępie przynajmniej czterech miesięcy badaniom serologicznym na obecność przeciwciał ADV-gE lub ADV-gB lub ADV-gD lub całego wirusa choroby Aujeszkyego. Badanie to musi wykazać brak choroby Aujeszkyego oraz, że zaszczepione świnię były wolne od przeciwciał gE,

e) w ciągu poprzedzających 12 miesięcy nie wprowadzono żadnych świń z gospodarstwa o niższym statusie epizootycznym w odniesieniu do choroby Aujeszkyego, chyba że zostały poddane badaniu na obecność choroby Aujeszkyego, a wynik tych badań był negatywny,

4) świnię, które mają być przeniesione:

a) nie były szczepione;

b) były trzymane w odizolowanych pomieszczeniach zatwierdzonych przez właściwy organ, w ciągu 30 dni poprzedzających przeniesienie, i w taki sposób, aby zapobiegł jakimkolwiek ryzyku rozprzestrzenienia się choroby Aujeszkyego na te świnię;

c) musiały przebywać od urodzenia w gospodarstwach pochodzenia lub w gospodarstwie o równorzędnym statusie i pozostawać w gospodarstwie pochodzenia przynajmniej:

- przez 30 dni w przypadku świń przeznaczonych do produkcji;
- przez 90 dni w przypadku świń przeznaczonych do hodowli;

d) były poddane przynajmniej dwóm badaniom serologicznym, z wynikiem negatywnym, na obecność przeciwciał ADV-gB lub ADV-gD lub całego wirusa choroby Aujeszkyego w odstępie przynajmniej 30 dni między testami. Jednakże w przypadku świń poniżej czwartego miesiąca życia można również przeprowadzić test serologiczny na obecność ADV-gE. Pobieranie próbek do ostatniego testu musi być wykonane w ciągu 15 dni przed

wysyłką. Liczba świń poddanych badaniom serologicznym w odizolowanym pomieszczeniu musi być wystarczające do wykrycia:

- 2 % zwierząt zakażonych z 95-procentową wiarygodnością w odizolowanym pomieszczeniu w przypadku świń przeznaczonych do produkcji;
- 0,1 % zwierząt zakażonych z 95-procentową wiarygodnością w odizolowanym pomieszczeniu w przypadku świń przeznaczonych do hodowli.

Pierwszy z dwóch testów nie jest konieczny, jeśli:

- w ramach planu określonego w pkt 2) badanie serologiczne było przeprowadzone w gospodarstwie pochodzenia między 45 a 170 dniem poprzedzającym wysyłkę, wykazując brak przeciwciał choroby Aujeszkyego i że szczepione świny były wolne od przeciwciał gE;
- przeznaczone do przeniesienia świny przebywały w gospodarstwie pochodzenia od chwili urodzenia;
- żadne świny nie były przeniesione do gospodarstwa pochodzenia, podczas gdy świny przeznaczone do przeniesienia były trzymane w odizolowaniu.

Biorąc pod uwagę powyższe wymagania należy zauważyć, że wymagania określone w art. 1 pkt 1, 2, 3b, 3c, 3d oraz 3e są lub powinny być spełnione przez każde gospodarstwo (stado) zlokalizowane na terytorium Polski. Choroba Aujeszkyego jest bowiem w Polsce chorobą podlegającą obowiązkowi zgłaszania (notyfikacji). Dodatkowo, od 2008 r. na terytorium Polski realizowany jest, zatwierdzony w 2010 r. przez Komisję Europejską zgodnie z art. 9 ust. 1 dyrektywy Rady 64/432/EWG, program zwalczania i monitorowania choroby Aujeszkyego, a od 2015 r. istnieje zakaz szczepienia świń p/ko tej chorobie na terytorium Polski zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 4 sierpnia 2015 r. *w sprawie określenia choroby zakaźnej zwierząt, przeciwko której nie wykonuje się szczepień* (Dz. U. poz. 1289). W odniesieniu do wymagania określonego w pkt 3d należy przyjąć natomiast, że każde gospodarstwo (stado), w którym w ramach realizacji programu zwalczania i monitorowania choroby Aujeszkyego przeprowadzono od 2008 r. co najmniej 2 urzędowe badania w kierunku tej choroby (pierwsze, drugie, trzecie próbkobranie, coroczne badania monitoringowe, badania w stadach podejrzanych o zakażenie lub zawieszonych) w odstępie co najmniej 4 miesięcy (tj. 4 miesiące i więcej) z wynikiem ujemnym, spełnia powyższy warunek. Przedmiotowe gospodarstwa (stada) są wykazywane w kol. 12 zał. V do sprawozdania rocznego z realizacji programu zwalczania i monitorowania choroby Aujeszkyego u świń.

W odniesieniu do wymagań określonych w art. 1 pkt 4, są to wymagania dla świń, które mają zostać przemieszczone na obszar regionu wolnego. Spełnienie powyższych

wymagań jest uzależnione od konkretnej sytuacji będącej w gospodarstwie (stadzie) utrzymującym świnie. Badania, o których mowa w pkt 4d dotyczą zwierząt w każdym wieku, a ich koszty są pokrywane przez hodowcę. Pierwsze badanie należy przeprowadzić na 30 dni lub więcej przed drugim badaniem (z uwagi na brak określonego maksymalnego odstępu między badaniami, sugerowany odstęp to 30 – 170 dni między badaniami), drugie badanie natomiast należy przeprowadzić w ciągu 15 dni przed planowanym przemieszczeniem zwierząt. Ustalając termin drugiego badania należy wziąć pod uwagę czas konieczny do otrzymania wyniku tego badania. Dodatkowo, pierwsze badanie nie jest konieczne jeżeli m.in. w okresie 45 – 170 dni przed planowanym przemieszczeniem zwierząt w gospodarstwie (stadzie) ich pochodzenia było przeprowadzone, z wynikiem ujemnym, badanie monitoringowe w ramach programu zwalczania i monitorowania choroby Aujeszkyego.

Jednocześnie informuję, że w odniesieniu do zasad przemieszczania prosiąt bezpośrednio po odsadzeniu od matki (wiek ok. 30 dni) do stada położonego na obszarze regionu wolnego w celu odchowu, Główny Lekarz Weterynarii zwrócił się do Komisji Europejskiej o wykładnię w tej sprawie. Obecne zasady przemieszczania, określone w decyzji Komisji 2008/185/WE nie są bowiem możliwe do spełnienia (brak możliwości izolacji prosiąt i wykonania dwukrotnego badania w odstępie co najmniej 30 dni).

Ponadto informuję, że świnie przemieszczane na obszar regionów wolnych od choroby Aujeszkyego w celu uboju w rzeźni muszą spełniać wymagania określone w artkule 2 ww. decyzji tj.

- 1)** choroba Aujeszkyego musi być obowiązkowo zgłaszana w państwie członkowskim pochodzenia,
- 2)** plan nadzoru i zwalczania choroby Aujeszkyego znajduje się w dyspozycji państwa członkowskiego lub regionów pochodzenia trzody chlewnej i spełnia kryteria ustanowione w art. 1 pkt 2),
- 3)** wszystkie dane świnie muszą być przetransportowane bezpośrednio do ubojni przeznaczenia i muszą:
 - a)** pochodzić z gospodarstwa spełniającego warunki ustanowione w art. 1 pkt 3); lub
 - b)** być zaszczepione przeciwko chorobie Aujeszkyego co najmniej na 15 dni przed ich wysyłką i pochodzić z gospodarstwa pochodzenia, gdzie:
 - w ramach planu określonego w pkt 2) regularnie stosowano, pod nadzorem właściwego organu, środki monitoringu i zwalczanie choroby Aujeszkyego przez 12 ostatnich miesięcy;

- pozostawały przez co najmniej 30 dni przed wysyłką, a w chwili wystawiania świadectwa zdrowia określonego w art. 7 nie wykryto żadnych klinicznych lub patologicznych dowodów tej choroby; albo
- c) nie być szczepione i pochodzić z gospodarstwa, gdzie:
- w ramach planu określonego w pkt 2) regularnie stosowano, pod nadzorem właściwego organu, środki monitoringu i zwalczanie choroby Aujeszkyego przez 12 ostatnich miesięcy i nie wykryto żadnych klinicznych patologicznych lub serologicznych dowodów choroby Aujeszkyego w okresie ostatnich 6 miesięcy;
 - szczepienie przeciwko chorobie Aujeszkyego i wprowadzanie zaszczepionych świń było zabronione przez właściwy organ, od momentu gdy gospodarstwo jest w trakcie uzyskiwania najwyższego statusu w zakresie choroby Aujeszkyego zgodnie z planem określonym w pkt 2);
 - przebywały przez co najmniej 90 dni przed wysyłką.

Dodatkowo przypominam, że **spełnienie dodatkowych wymagań weterynaryjnych określonych w decyzji Komisji 2008/185/WE powinno bezwzględnie zostać poświadczone przez urzędowego lekarza weterynarii w świadectwie zdrowia** zgodnie z zasadami określonymi w piśmie Głównego Lekarza Weterynarii nr GIWz-400-286/2015(4) z dnia 11 kwietnia br.

Powyższy wymóg dotyczy również przemieszczania świń pochodzących z regionów wolnych od choroby Aujeszkyego w obrębie tych regionów. Jest to jednakże tylko pisemne poświadczenie spełniania przedmiotowych wymagań w świadectwie zdrowia. Przyjmuje się bowiem, że świny pochodzące z gospodarstw (stad) położonych w regionie wolnym od choroby Aujeszkyego spełniają wymagania określone w art. 1 - 2 ww. decyzji Komisji. Niemniej jednak, przed przemieszczeniem świń pochodzących z regionu wolnego do regionu wolnego, w świadectwie zdrowia należy dokonać stosownego odesłania do art. 1 lub 2 decyzji 2008/185/WE (w zależności od celu przemieszczenia zwierząt). Analogiczna zasada poświadczania dodatkowych gwarancji w odniesieniu do choroby Aujeszkyego obowiązuje w przypadku przemieszczania świń w ramach handlu wewnątrzunijnego, a brak takiego poświadczenia stanowi powód do złożenia reklamacji w tym zakresie przez państwo członkowskie przeznaczenia.

Jednocześnie informuję, że w przypadku braku poświadczenia w świadectwie zdrowia dla świń przemieszczanych z regionu prowadzącego program do regionu wolnego, stado, do którego wprowadzono zwierzęta (o niższym statusie epizootycznym), należy uznać za podejrzanę o zakażenie.

Natomiast w przypadku braku poświadczenia w świadectwie zdrowia dla świń przemieszczanych ze stad położonych w regionie wolnym do stad w regionie o tym samym statusie, konieczne jest uzupełnienie dokumentacji o przedmiotowe poświadczenie, co pozwoli zachować status stada/regionu wolnego od choroby Aujeszkyego.

Ponadto informuję, że pomimo iż, co do zasady, przemieszczanie świń do rzeźni położonej na obszarze wolnym od choroby Aujeszkyego powinno odbywać się bezpośrednio z gospodarstwa pochodzenia, Główny Lekarz Weterynarii dopuszcza, żeby w przypadku, kiedy świnię będą miały zostać przemieszczone do rzeźni za pośrednictwem punktu skupu położonego w regionie wolnym, którego organizatorem jest podmiot prowadzący rzeźnię, do której przemieszczane są świnię, w świadectwie zdrowia dla świń przemieszczanych do tego punktu skupu potwierdzać spełnienie dodatkowych gwarancji, o których mowa w art. 2 decyzji Komisji 2008/185/WE.

Powyższe odstępstwo jest podyktowane istniejącą na terytorium kraju praktyką skupowania przez rzeźnie świń w jednym wyznaczonym do tego celu miejscu (punkcie skupu), zlokalizowanym poza rzeźnią. Wynika to z dużego rozdrobnienia produkcji świń w Polsce.

Zastosowanie ww. odstępstwa jest możliwe pod warunkiem, że skup świń jest:

- organizowany na obszarze regionu wolnego od choroby Aujeszkyego,
- organizowany przez rzeźnię w jednym wyznaczonym do tego celu miejscu (punkcie skupu), z którego świnię są następnie przemieszczane bezpośrednio do rzeźni organizującej ten skup i poddane ubojowi,
- pod nadzorem właściwego powiatowego lekarza weterynarii, a urzędowy lekarz weterynarii jest obecny przy załadunku świń do rzeźni.

GLÓWNY LEKARZ WETERYNARII
z up.
Krzysztof Jazdzewski
Z-ca Głównego Lekarza Weterynarii

